

болғандықтан. Осы мәселе бойынша қарастырылған жауапкершілік пен жаза жеңіл. Сондықтан, біздің ойымызша жазаны қатаңдату керек.

Анығырақ көрсетсек, перинаталды орталықтарының дәрігерлерінің кәсіптік міндеттерін орындамауы немесе тиісінше орындамағаны үшін жаңа норма енгізілуі керек. Мәселен анасының немесе баланың өміріне дәрігерлердің кесірінен зиян келтіріп немесе өлімге алып келсе, белгілі бір лауазымдарды атқару немесе белгілі бір дәрігерлік қызметкерді қылмысты сотқа дейінгі тексеру барысында анықталған жауапкершілікті және жазаны жеңілдететін немесе ауырлататын жағдайларды ескеріп, кінәлі тұлғаны 10 жылға дейін бас бостандығынан айыру жазасын қолдану керек деп санаймыз. Сонымен қатар кінәлі тұлғаға қосымша жаза ретінде белгілі бір қызметпен айналысу құқығын өмір бойы айыру жазасын қолдану керек деп санаймыз. Бұл шара дәрігерлердің ананың немесе бала өліміне байланысты жағдайларға үлкен жауапкершілікпен қарауына ықпал етеді.

Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау Министрінің 16 сәуірдегі 2018 жылғы № 173

Қазақстан Республикасында акушерлік-гинекологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы бұйрығында ұйымдардың негізгі қызмет бағыттары, пациенттердің денсаулық жағдайына байланысты көрсетілетін көмек түрлері туралы ақпараттар толық көлемде көрсетілген.

Осы өзекті мәселе қоғамда үлкен проблемалардың бір болғандықтан және болашақ ұрпақты денінің саулығына халықтың денсаулық сақтау деңгейі жоғары болуына ықпал етеді деп санаймыз.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі N 193-IV Кодексі // <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/K090000193>.
2. «Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2015 жылғы 16 қарашадағы № 405-V ҚРЗ // <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1500000405>.
3. Андреев Е.М., Кваша Е.А. Особенности показателей младенческой смертности в России // Проблемы социальной гигиены, здравоохранения и истории медицины. - № 4. – 2002. – С. 541-542.
4. Қазақстан Республикасындағы ана өлімінің алдын алуда және төмендеуде заманауи ұйымдастыру технологияларының тиімділігі // акушер-гинеколог қазақстандық хабаршысы. 2009.
5. Радзинский В. Е. Князев А. А., Костин А. В. И. Акушерский риск. Максимум информации - минимум опасности для матери и младенца. Издательство: Эксмо-Пресс, 2009. – 148 с.
6. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласын дамытудың 2016 - 2019 жылдарға арналған "Денсаулық" мемлекеттік бағдарламасын бекіту және "Мемлекеттік бағдарламалар тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 28 желтоқсандағы № 1082 қаулысы // <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P1500001082>.

Шаймерденова Г.К., академик Е.А.Бөкетов атындағы ҚарМУ, экономика факультеті, ММЭ-51 тобының магистранты
(Ғылыми жетекші – э.ғ.к.доцент *Набиев Е.Н.*, аға оқытушы *Ескендір Н.Н.*)

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ИНТЕГРАЦИОНДЫҚ ҮРДІСТЕРГЕ ҚАТЫСУНЫДАҒЫ АЙМАҚТЫҚ ИНТЕГРАЦИЯНЫ ЗЕРТТЕУДІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ КӨЗҚАРАСТАРЫ

Халықаралық экономикалық интеграция әлемдік экономикалық дамудың басты тенденцияларының бірі және соңғы онжылдықтарда оның жаһандануы көрінісінің аса маңыздыларының бірі болып табылады [1].

Ғылыми әдебиеттерде экономикалық интеграция мәселелеріне, оның ішінде мемлекетаралық экономикалық құрамаларды құруға, көп көңіл бөлінуде [2]. Дәстүрлі түрде халықаралық экономикалық интеграция түсінігі ұлттық экономикалардың (қаржының, көліктің және жұмыс күшінің өндірісі, еркін қозғалысы мен орын ауыстыруы) бейімделуі мен өзара енуіне; белгіленген міндеттер көзқарасынан ұлттық экономикаларды максималды біріктіруге; интеграцияланушы елдер шегінде оларды бірінғай қайта өңдеу үрдісіне қосуға бағытталған, мемлекеттердің, экономикалық субъектілердің (кәсіпорындардың), шаруашылық, құқықтық және басқа қызметтің әртүрлі агенттерінің кеңейтілген қызметін білдіреді.

Сонымен қатар халықаралық экономикалық интеграция үшін негіз аймақтандыру-көршілес елдер экономикасының бірінғай шаруашылық кешенге біріктірілу үрдісі болып табылады, терең және тұрақты, ең алдымен олардың компаниялары арасында байланыстармен

қамтамасыз етіледі [3].

Біздің көзқарасымыз бойынша, халықаралық интеграцияның аса толық қамтылған анықтамасы ретінде келесіні қабылдауға болады – бұл интернационализацияның аса жоғары нысаны, елдердің артушы өзара байланысы біртіндеп тауарлар, қызметтер, капитал және жұмыс күшінің ұлттық нарықтарының бірігуіне әкеледі, сәйкесінше мемлекеттердің ішкі-және сыртқы экономикалық саясатының координациясы және бірінғай құқықтық жүйесі бар бірінғай нарықтық кеңістікті құрумен жүзеге асырылады.

Осылайша, жасалған талдау келесіні көрсетті, шетел зерттеушілері кең мағынада интеграция деп шаруашылық етуші субъектілер-резидент еместердің дискриминациясын біртіндеп жоюды және мемлекеттік шекаралардың экономикалық маңыздылығының азаюын түсінді. Сонымен қатар жалпы елдердің ұлттық қайта өндірушілік үрдістерінің өзара енуі мен шиеленісіне көңіл бөледі. Саудалық, саяси және халықаралық қатынастардың басқа субъективті аспектілері қарастырудан алынып тасталмады, бірақ біріншісінен шығатындар ретінде сипатталды. Қоршаған болмысының шындығына сәйкес аймақтық интеграция кешенді, көп аспектілі, өзін өзі дамытуға мүмкіндігі бар, басқа елдерге интеграциялық блокта тепе-тең әрекет ету мүмкіндігі үшін, олардың экономикалық, саяси және құқықтық критерийлер облысында дайындығы шегінде біртіндеп алмасатын тарихи феномен ретінде қалыптасты.

Қазіргі уақытта әлемдік экономиканың дамуына жиынтық экономикалық мүмкіндіктердің әсерін күшейту үшін, Одақтың мүше мемлекеттеріне зор мүмкіндік туып отыр. Одақтың жалпы ішкі өнімнің жалпы көлемінде әлемдік ЖІӨ-нің шамамен 2,2 трлн АҚШ доллары немесе 3,2% - ын, мүше мемлекеттердің өнеркәсіптік өндіріс әлемдік өнеркәсіп өндірісінің шамамен 1,3 трлн долл. АҚШ немесе 3,7% - ын, ал экономикалық белсенді халық саны әлемдік санының жалпы көлемінен - 92,9 млн. адам немесе 2,8% құрады [4].

Ресурстық базаның қомақты болуы, өнеркәсіптік және ғылыми-техникалық әлеуетін арттыру үшін ауқымды интеграциялық күн тәртібіне мүмкіндік береді, әлемдік аренада ЕАЭО маңызды ойыншы болып табылатын, болашақта экономика салаларының тізбесін және нарықтық тауашаларды кеңейту керек.

Сонымен қатар, ЕАЭО мүше - мемлекеттердің тез өсуінен кейін экономикалары 2000-2008 жж кезеңінде экономикалық даму шарттары үшін өзгерді. Әлемнің көптеген елдерінде әлемдік қаржы дағдарысы 2008-2009 жж экономикалық белсенділіктің төмендеуіне әкелді және олардың арасындағы сауда ағындарын азайтты. Кейін үкіметпен қабылданған бірқатар ынталандыру шараларына қарай, әлемдік экономика біртіндеп қалпына келеді. Дегенмен, 2010 жылдан бастап бұл қалпына келтіру үрдістермен төмен қарқынмен өсті. Егер дағдарысқа дейін әлемдік экономиканың негізгі қозғаушы күші экономикасы дамып келе жатқан елдер болып табылса, дағдарыстан кейін олардың экономикалық өсуінің баяулау үрдісі байқалды, еліміздің, өсуін қоса алғанда, экономика, ЕЭО мемлекеттер-мүшелерінің экономикасы және бірте-бірте даму қарқынының артқан дамыған экономикалы елдер болды.

ЕурАзЭҚ-тың мүшелері - 2010 жылдан бастап, мемлекеттік ынталандыру шаралары және тауар бағасының қалпына келтіруі, экономикаларының өсуіне әкелді. Алайда, қалпына келтіру қарқыны салдарынан бірқатар факторларға төмен қалды: бюджеттік ресурстарды (ынталандыру бағдарламасының тоқтатылған кезең үшін жетекші) шектеу, реформалау баяулауы нәтижесінде әлемдік экономиканың әлсіз сыртқы сұраныстың, құрылымдық сипаттағы шектеулер, оның ішінде дағдарыс қайталану қаупі жоғары жалғастырды ұлттық экономикалардың, экономиканы әртараптандырудың төмен. Нәтижесінде, дағдарыстан кейінгі кезеңде инвестициялық қызмет әлсіз болып қалды, ал 2010 жылы қалпына келтіруден кейін экономикалық өсімнің бірте-бірте өсуі баяулады.

2013 жылдан бастап, мемлекеттердің экономикалық белсенділіктің баяулау теріс үрдісі - ЕурАзЭҚ-тың мүше елдерінде айтарлықтай өсті, әлемдік экономика мен халықаралық сауда баяу қалпына келтіруге, аймақтық геосаяси шиеленістің күшеюі, Ресейге қарсы өзара салалық санкциялар, металдарға әлемдік бағасының төмендеуіне қарамастан, отын-энергетикалық өнімдер енгізуге байланысты болды.

2014-2017 жылдар ішінде мүше мемлекеттердің экономикасының баяулауы, мұнай бағасының құлдырауы, олардың ұзақ мерзімді деңгейі туралы белгісіздік, мүше мемлекеттердің бюджет түсімдерінің азаюы, бюджет шығыстарын оңтайландыру қажеттігін, сондай-ақ 2015 жылы экономиканы қолдау үшін қосымша фискалдық шараларды жүзеге асыруды анықтады. Нәтижесі сияқты инвестициялық жобалар төмендетілді немесе тоқтатылды, әкімшілік шығындар және атқарушы органдардың өкілдік шығындары төмендеген, әлеуметтік

жәрдемақыларды индекстеу деңгейіне бағытталған әлеуметтік жәрдемақылар тиімділігін арттыру жөніндегі шараларды қабылдады. Сонымен қатар қоғамдық-құқықтық, әлеуметтік міндеттемелердің сақталуын қамтамасыз етеді.

ЕурАзЭҚ мүшелері экономикасының дамуы - 2016 жылы, аймақтық геосаяси шиеленісті нығайту, әлемдік экономика мен сауда жалғасып төмен өсу қарқыны жағдайында экономикалық өзгеруіне өсу сезімталдығын трансшекаралық ағындарының капиталды екі шетелдік және отандық сауда және инвестиция жөніндегі салалық санкциялар шарттары әсер етуіартты.

Әлемдегі ең ірі экономиканы қалпына келтіру, сондай-ақ әр түрлі өңірлерінің біркелкі қарқыны 2017 жылдың соңында күтілгеннен төмен болды, жаһандық ЖІӨ өсу қарқыны өзгерген жоқ және 3,4% -ды құрады.Ірі экономикасы бар елдер (АҚШ және Ұлыбритания) тұрақты өсуді көрсетті, егер бұл жағдайда, ЕО және Жапония экономикасы тоқырау шегін жалғастырды.

Айта кету керек, 2013-2017 жылдары Одақелдерінің елеулі позицияларын бірқатар халықаралық рейтингтерде жақсартып алды (төменде келтірілген деректер өзгерістер позициясын мүше мемлекеттердің халықаралық рейтингте көрсетілген кезеңде бейнелейді):

1. Армения Республикасы мынадай рейтингінде ұстанымын көтерді: «Бизнес жүргізу» - 26 пунктке (ЕАЭО елдері арасында 1 орын), Жаһандық инновациялар индексі - 8, БЖ логистика тиімділігі индексі - 13, халықаралық сауда индексі ДЭФ елдер тарту -12.

2. Беларус Республикасы: - «Бизнес жүргізу» - 31, Жаһандық инновациялар индексі - 25, ПРООН адами даму индексі - 12.

3. Қазақстан Республикасы: - «Бизнес жүргізу» - 12, Жаһандық ДЭФ бәсекеқабілеттілік индексі - 5, БЖ логистика тиімділігі индексі - 3, халықаралық сауда индексі ДЭФ елдер тарту - 17.

4. Қырғыз Республикасы: - «Бизнес жүргізу» - 9, Жаһандық ДЭФ бәсекеқабілеттілік индексі - 21, халықаралық сауда индексі ДЭФ елдер тарту - 8.

5. Ресей Федерациясы: «Бизнес жүргізу» - 75, Жаһандық ДЭФ бәсекеқабілеттілік индексі - 18, Жаһандық инновациялар индексі -3, БЖ логистика тиімділігі индексі - 10, ПРООН адами даму индексі - 9, халықаралық сауда индексі ДЭФ елдер тарту -8 [63].

Сонымен қатар, макроэкономикалық көрсеткіштер бойынша теріс динамика мүше мемлекеттерге экономикадағы дағдарысты еңсеруге бағытталған кешенді шаралар қабылдауды талап етеді.

Жалпы алғанда, ЕурАзЭҚ елдерінің макроэкономикалық көрсеткіштерінталдау көрсеткеней, мүше мемлекеттерге өзекті міндеттері болып, жалпы өнімнің жаңа жоғары технологиялық түрлерін меңгеру және импорталмастыру мәселелерін қосаөңдеуші өнеркәсіпті әртараптандыру болып табылады.Сонымен қатар, мүше мемлекеттердің әрбір ұлттық өнеркәсіптік саясатты іске асыруының өзіндік ерекшеліктері бар.

Ұзақ мерзімді жоспарлау көкжиегі орта мерзімді даму тенденцияларын түсіну көздейді, сондықтан ол орта мерзімді жаһандық және өңірлік тәуекелдерді анықтау, сондай-ақ тұтастай алғанда, мүше мемлекеттердің және ЕАЭО-тың экономикалық даму перспективалары қажет.

Қазіргі уақытта, дамыған елдерде және дамушы елдерде әлеуетті экономикалық өсуінің азаю үрдісі бар. Байланысты мемлекеттерді тарту - жаһандық үдерістерге ЕАЭО мүшелері және дамуға осы үрдістің өз болашағы көрініс табады.

2015 жылдан бастап жалпы ЕАЭО энергия бағасының төмендеуіне байланысты, сыртқы саудадағы дағдаруы нәтижесінде төмендеуі байқалады. Мүше мемлекеттердің экономикасы рецессия тереңдігі байланысты тұрақты контрциклдік саясат шаралар айырмашылықтарды дейін өзгереді, шамалар бұрын теңестіруге сұраныс көздерінің жылдамдығы, теңгерімсіздікті қалыптасады. Ұзақ мерзімді перспективада циклдік жеңу ыдырауы сияқты ірі тәуекелде төмен өсімді сақтау күтілетін 2017 жыл болады, нәтижесінде төмен өсу ықтималдығы күтіледі.

Мемлекеттердің орта мерзімді экономикалық даму болжамдары - ЕАЭО -тың мүшелері мынадай тәуекелдерді бағалауды қамтуы тиіс:

1. Дамыған елдерде ұзақ (теріске дейін) төмен пайыздық мөлшерлемелер нәтижесінде қаржы нарықтарының «қызып кету» қаупі. Осы тәуекелді алдын- алу мақсатында, алайда, оның теңестіру үшін жеткілікті шарты болып табылады, ол макропруденциалдық құралдарды мүше мемлекеттердің белсенді пайдалануды талап етеді.

2. Геосаяси тәуекел, Украинадағы туындайтын дағдарыс ғана емес, соңғы жылдары шиеленісе түскен, сонымен қатар Таяу Шығыстағы тұрақты шиеленіс, төмен болжамдылығын және энергетика нарықтарына айтарлықтай құбылмалылығын жасайды.

3. Мұнай-газ өндірудегі технологиялардың одан әрі дамуына байланысты энергия бағасына қысым, әлемдегі бастаушы экономикалы елдердің энергия көздерін энергия тиімділігін дамуын арттыруы.

4. Еуро аймағында ұзақ құлдыраудың созылуы тәуекелі: еуро аймағында тұтыну айтарлықтай құлдырауы және тұтыну мен өндіріс арасындағы алшақтықтың өсуі байқалады. Еуропадағы осындай сценарий бойынша одан әрі дамыту, ол аймақ үшін ғана емес, тұтастай алғанда әлемдік экономика деңгейінде күрделі мәселе еді, ол дефляцияға әкелуі мүмкін.

5. Дамыған елдердің экономикасында ұзақ мерзімді тоқырау қаупі өз кезегінде жеке инвестициялардың төмен деңгейімен жоғарғы жинақ деңгейінің есебінен ішкі сұраныстың төмендеуіне әкеледі. Бұл баяулық тікелей сыртқы сұраныстың азаюы арқылы дамушы нарықтардың өсуіне теріс ықпал етеді, сәйкесінше капиталдың әлсіз нарығы арқылы.

6. Салдарынан әлемдік экономиканың баяулауына мүше мемлекеттердің борыштық жүктемесі мәселесі болады.

7. Мұнай бағасының болашақ динамикасына қатысты анықсыздық. ОПЕК елдері шешімі мұнай өндіруді азайтпау, сонымен қатар АҚШ-тың мұнай өндіруді өсіруі нарықта ұсынысты ұлғайтады, бұл мұнай экспорттаушы (ең алдымен Сауд Арабиясы) мұнай бағасының біраз өсуін күтуге негіз бермейді жақын арада.

Екінші жағынан, төменгі мұнай бағасы ықтимал мұнай саласындағы өндіру тиімсіз болады, инвестицияны қысқартумен бірге, сонымен бірге тақтатас мұнайы, жалпы мұнай өндірісін қысқартуға әкеледі. Нарық болжамына индикаторы ретінде мерзімдік келісімшарттардың бағасы мұнай нарығы артықшылығы қандай күштерді бағалау үшін сеніммен мұнай бағасының ықтимал қалпына келтіруге, бірақ жалпы алғанда көрсетуі, ол белгісіздік ұлғайтуды көздейді, ол қазіргі уақытта мүмкін емес.

Жоғарыда тәуекелдер экономикалық агенттердің шешімдері мен құлқына әртүрлі дәрежеде әсер етеді. Еуразиялық экономикалық комиссия зерттеу маңызды жалпы тәуекел қорытындысы бойынша мемлекеттер үшін - болашақта Одағының мүшелері, алдағы бес жылда елдер шеңберінде саяси тұрақсыздық қаупі болып табылады. Сонымен қатар, Беларусь Республикасы және Ресей Федерациясы үшін институттардың деградациясы айтарлықтай қауіп болып табылады. Одақтың мұнай өндіруші елдері үшін (Ресей және Қазақстан) мұнай бағасының төмендеуі тәуекелі маңызды болады, бірақ ұзақ мерзімді кезеңде бұл тәуекелдің маңыздылығы аздап төмендейді.

Сонымен бірге қазіргі кезеңде ЕАЭО -тың жұмыс істеуінде маңызды және нақты мәселелерді көрсету керек. Бұл мәселелерге мыналар жатады:

1. Одаққа мүше елдердің экономикалық мүдделерін әділетті үйлестіру мүмкіндігін жүзеге асыру ЕАЭО ережелерін ұлтүстілік органдардың Ресей үстемдік кепілдігі бар. ЕАЭО протекционизмінің агрессивті саясаты дамыған елдер арасындағы олардың үлкен технологиялық алшақтықты сақтайды және экономиканы жаңғыртуға мүмкіндік беретін шетелдік инвестициялар тарту, ұзақ мерзімді перспективада, осы бірлестік елдері үшін тұйық болып табылады;

2. Әр мемлекеттің ақша-қаржы жүйесінде өздерінің ұлттық ерекшеліктері сақталады, осы саладағы интеграцияға кедергі болады. Мысалы, Беларусь Қазақстан мен Ресейге қарағанда түбегейлі басқаша ақша-несие саясатын жүргізіп келеді (белорустар, ішкі қаржыландыру көздеріне және өзінің өндірісіне ден қойды. Басқа жағынан бұл модель жоғары экономикалық өсім берді, дамымаған қаржылық нарық болды және белгілі бір дәрежеде қаржы жүйесінің жабықтығы болды);

3. Ұлттық юрисдикцияның фискалдық саласындағы бәсекелестік жалғастырады; тиісінше, бүгінгі күні интеграция соңғы кезеңі ретінде валюта жүйелерін біріктіруді жоспарлау көкжиегінде;

4. Еуропалық тәжірибе көрсетеді, егер ЕАЭО мүшелері бір валютаны қолданғысы келсе, бізге қарыздық құнды қағазын шығаруда шектеу қою керек, яғни мемлекеттік борыш бірдей қағазбен қаржыландырған етіп орнату қажет, және ол жалпы баланс пен ортақ шекаралар негізінде шығарылуы тиіс. Бұған бұл елдер әлі дайын емес;

Осылайша, мемлекет үшін негізгі міндет - ЕАЭО-тың мүшелері экономикалық өсуді және неғұрлым тұрақтылықты болдыру болып табылады. Осы міндетті іске асыру тек ағымдағы

бизнес цикл ауытқуын тегістеу үшін негізінен жасалған монетарлық және фискалдык саясаттың күші арқылы болуы мүмкін емес. Технологиялық дамудың жаңа деңгейіне экономиканың көшуді қамтамасыз ету мақсатында экономика құрылымдық өзгерісті талап етеді. Сонымен қатар, құрылымдық реформаларды жүзеге асыру үшін елдер арасындағы экономикалық байланысты ескере отырып, ұзақ мерзімде жаһандық үрдістердің нәтижесі ретінденеуі. ЕАЭО интеграциялық процестер осы процестерді басқаруға және ұлттық стратегиялық міндеттерді шешуге мүмкіндік береді.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Лавров С.В. Евразийский интеграционный проект: устремленность в будущее /Евразийская интеграция в XXI веке /Ред. группа: А.А. Климов, В.Н. Лексин, А.Н. Швецов. - М.: ЛЕНАНД, 2012. – 297 с.

2. Васильева Н. А., Лагутина М. Л. К вопросу о формировании Евразийского союза: теоретический аспект //Евразийская интеграция: экономика, право, политика.- 2011. - №10.

3. Шишков Ю.В. Отечественная теория региональной интеграции: опыт прошлого и взгляд в будущее //Мировая экономика и международные отношения. – 2012. - № 4. - С. 18-25.

4. Шкваря Л.В. Становление и эволюция российской экономической школы международной экономической интеграции //Проблемы и перспективы развития сотрудничества между странами Юго-Восточной Европы в рамках черноморского экономического сотрудничества и ГУАМ: сб. науч. труд. /Донец.нац. унив-т. РФ НИСИ, 2011. – С. 34-43.

Шубаев А.К. Қазтұтынуодағы Қарағанды экономикалық университеті, Бизнес, құқық және технологиялар факультеті, Ю-32 қ. тобы, студент
(*Ғылыми жетекші – з.ғ.к., доцент Сатбаева Қ.*)

КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ ҚҰРЫЛЫС НЕГІЗДЕРІ, ОЛАРДЫҢ МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ БЕКІТІЛУІ

Әрбір мемлекет оның ерекшеліктерін білдіретін нақты белгілермен сипатталады. Ол демократиялық не тоталитарлық, республика не монархия және т.б. болуы мүмкін. Осындай белгілер жиынтығы белгілі бір нысан, мемлекетті ұйымдастырудың белгілі бір тәсілі, немесе мемлекеттік құрылыс туралы айтуға мүмкіндік береді. Мемлекеттің конституциясымен бекітілген осы құрылыс, оның конституциялық құрылысы болып табылады. Сонымен, конституциялық құрылыс – бұл мемлекеттің конституциясында бекітілген белгілі бір нысан, мемлекетті ұйымдастырудың белгілі бір тәсілі [1, б.34].

Дегенмен конституциялық құрылыстың Қазақстан Республикасының Конституциясында орын алған және барлық мемлекеттерге бірдей қатысты емес, тек нысаны, ұйымдастыру тәсілі оны конституциялық мемлекет деп тануға мүмкіндік беретін нақты қатал белгілері бар мемлекетке ғана қатысты өзге де ұғымы бар.

Мемлекетте конституцияның болуы мұндай мемлекетті конституциялық мемлекет қатарына жатқызуды білдірмейді. Конституциялық мемлекет ең алдымен онда мемлекеттің құқыққа бағынуы қамтамасыз етілуімен сипатталады.

Кез-келген мемлекеттің, соның ішінде тоталитарлық мемлекеттің де, белгілі бір деңгейде құқыққа бағынышты екені белгілі. Бірақ, мемлекеттің толық мөлшерде құқыққа бағынуы үшін, тиісті кепілдіктер қажет. Олар өз жиынтығында конституциялық құрылыс деп атауға лайық нысанды, мемлекетті ұйымдастыру тәсілін қамтамасыз етеді.

Сондықтан, конституциялық құрылыс – бұл мемлекеттің құқыққа бағыныштылығын қамтамасыз етуші және оны конституциялық мемлекет ретінде сипаттаушы мемлекетті ұйымдастыру нысаны (не тәсілі).

Қазақстан Республикасының конституциялық құрылыс тұжырымдамасының және оның Конституциясының негізінде адам және азамат құқықтары мен бостандықтары мызғымастығынан туындайтын ұлы идеялар жатқызылған. Еліміздің Негізгі Заңында мемлекет өзіне Конституциямен бекітілген мәселелерді шешуге ғана құқығы бар қоғамның ресми өкілі ретінде бекітілген.

Қазақстан Республикасының конституциялық құрылысы қалыптасушы қоғамдық қатынастардың тұтас жүйесін біріктіретіндіктен, оның бекітілуіне жекелеген құқықтық